

Rozwój przez uczenie się: rola regionów w budowaniu polityki uczenia się przez całe życie

dr hab. Barbara Worek, prof. UJ

Kielce, 21.11.2024 r.

Plan prezentacji

1. Wyzwania kompetencyjne Polski – megatrendy i kompetencje przyszłości (BBKL)

3. Elementy architektury systemu LLL w Polsce

2. Zmiany zachowań edukacyjnych Polek i Polaków

5. Dlaczego region jest ważny?

4. COMORELP i Małopolski SWOT

RAPORT

Perspektywy rozwoju
siedemnastu branż polskiej
gospodarki

RAPORT

Trendy kształtujące polskie
branże i kompetencje
przyszłości. Perspektywa
17 branż

https://tiny.pl/z_jy2y6p

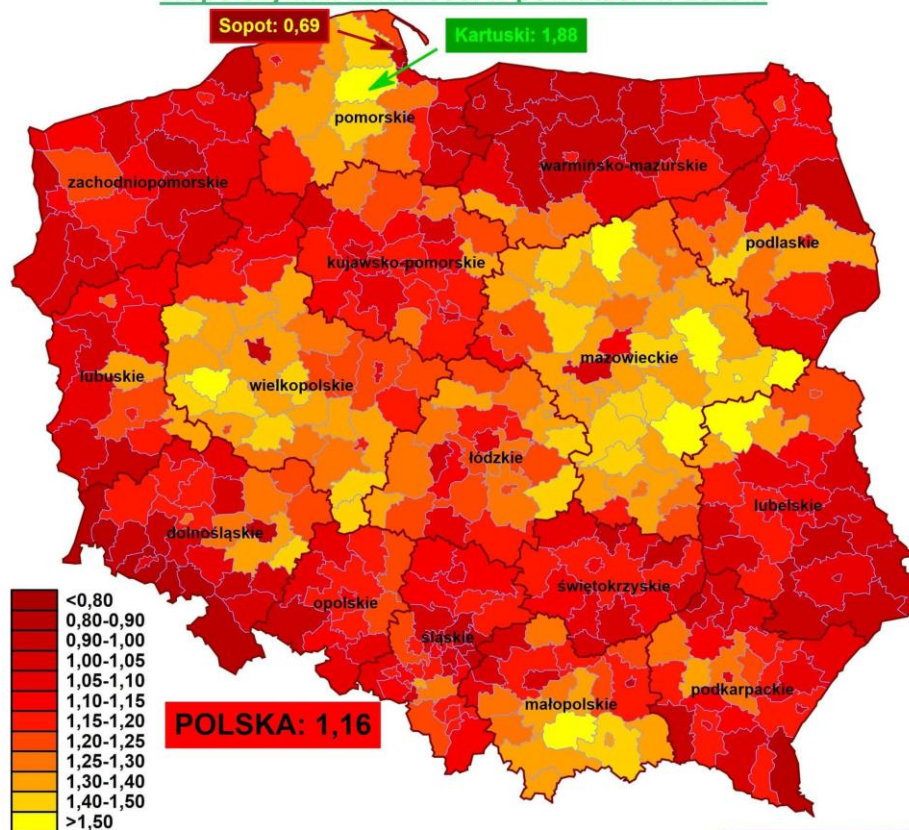
- Wpływ zmian technologicznych na rynek pracy jest **bezprecedensowy i zwiększa się**
- Z powodu samej automatyzacji pracy do 2030 r. praca ponad połowy osób w Europie znacznie się zmieni
- **Mniejsze zapotrzebowanie** na pracowników niskowykwalifikowanych
- **Kluczowe znaczenie** w kolejnych latach
- Tempo zmian będzie zależało od innowacji technologicznych, ale także czynników kulturowych i **decyzji politycznych**
- **Wpływ netto** na łączną liczbę miejsc pracy będzie **neutralny**
- Podwójna transformacja (*twin transformation*)

- Na początku XXI wieku postrzegana pozytywnie i jako **proces nie do zatrzymania**
- Rosną w siłę tendencje ukierunkowane na **regionalizm i lokalność**
- Przekłada się na **umiędzynarodowienie rynków pracy i wzajemnych powiązań pomiędzy nimi** – tak na poziomie produkcji, łańcuchów dostaw, jak i mobilności pracowników
- **Zmniejszenie się populacji osób pracujących** – szacuje się, że do 2030 r. liczba osób pracujących spadnie w naszym kraju od 4 do 9%
- Starzenie się społeczeństwa – **wpływ na popyt i podaż pracy na rynku**
- Interakcja efektów ZD ze zmianami migracyjnymi

Demograficzne tsunami

Współczynnik dzietności w powiatach w 2023 r.

Źródło danych: demografia.stat.gov.pl/bazademografia/Tables.aspx

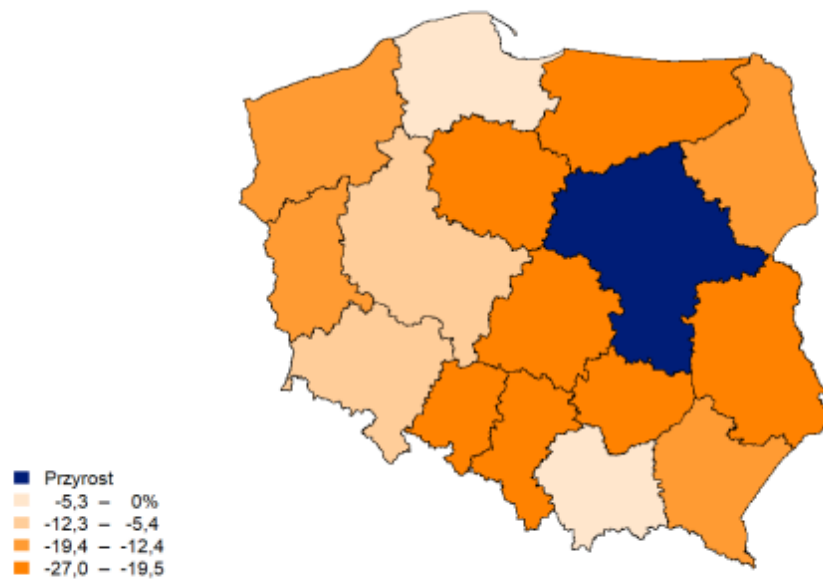
x.com/Marek39556099

Tabela 5. Liczba ludności rezydującej (w tys.) według województw w poszczególnych latach

	2030	2040	2050	2060
Ogółem	36 647,4	35 312,0	34 158,2	32 920,4
Dolnośląskie	2 852,8	2 770,8	2 714,6	2 654,9
Kujawsko-pomorskie	1 894,9	1 789,2	1 687,1	1 586,4
Lubelskie	1 875,8	1 749,6	1 636,9	1 534,5
Lubuskie	940,6	889,4	843,8	800,0
Łódzkie	2 282,3	2 129,4	1 992,2	1 862,8
Małopolskie	3 395,6	3 377,5	3 370,9	3 337,1
Mazowieckie	5 725,3	5 755,3	5 808,6	5 796,0
Opolskie	853,8	786,2	729,1	679,2
Podkarpackie	1 924,8	1 845,3	1 770,7	1 693,5
Podlaskie	1 061,4	1 021,2	985,1	949,2
Pomorskie	2 365,9	2 356,9	2 353,3	2 328,1
Śląskie	4 098,4	3 811,9	3 559,5	3 319,3
Świętokrzyskie	1 076,6	990,1	909,9	839,2
Warmińsko-mazurskie	1 254,6	1 171,4	1 090,3	1 015,0
Wielkopolskie	3 480,2	3 386,2	3 296,0	3 180,0
Zachodniopomorskie	1 564,4	1 481,6	1 410,3	1 345,2

GUS Prognoza ludności rezydującej 20.12.2023 r. dla Polski na lata 2023-2060

Mapa 1. Prognozowana zmiana liczby ludności (w %) w województwach do 2060 r. w odniesieniu do 2022 r.

AI na polskim rynku pracy

3,68 mln

osób w Polsce pracuje w 20 zawodach najbardziej narażonych na wpływ sztucznej inteligencji według wskaźników AIOE

1,66 mln

osób w Polsce pracuje w 20 zawodach najmniej narażonych na wpływ sztucznej inteligencji

GPT-4o

31 proc.

pracowników w województwie mazowieckim pracuje w zawodach najbardziej narażonych na zmiany wywołane zastosowaniem sztucznej inteligencji

2,16 mln kobiet i 1,53 mln mężczyzn

w Polsce pracuje w zawodach najbardziej narażonych na zmiany wywołane zastosowaniem sztucznej inteligencji

Polski
Instytut
Ekonomiczny

82 proc.

pracowników najbardziej narażonych na zmiany związane ze sztuczną inteligencją to osoby z wyższym wykształceniem

25,8 proc.

Polaków uważa, że wykorzystanie sztucznej inteligencji wpłynie pozytywnie na liczbę miejsc pracy na rynku, a **33,4 proc.** uważa, że wpłynie negatywnie, a ok. 40 proc. nie ma zdania

ponad 65 proc.

respondentów w Polsce zadeklarowało, że przynajmniej raz skorzystało z chatbota AI, a **niemal 2 proc.** korzysta z niego codziennie

1 na 5

Polaków obawia się, że automatyzacja zadań za pomocą AI może prowadzić do redukcji miejsc pracy w sektorze publicznym

Copilot

 Gemini

<https://pie.net.pl/co-piaty-pracownik-w-polsce-wykonuje-zawod-najbardziej-wystawiony-na-wplyw-ai/>

Wpływ TE na rynek pracy

Nowe miejsca pracy w sektorze OZE:

- Do 2030 roku w Polsce może powstać około 300 tys. nowych miejsc pracy w sektorach związanych z OZE, energetyką jądrową i elektromobilnością.

Redukcja zatrudnienia w tradycyjnych sektorach:

- Spadek zatrudnienia w górnictwie i energetyce konwencjonalnej wymaga działań na rzecz przekwalifikowania pracowników.

Niedobór specjalistów w zielonej energii:

- Dynamiczny rozwój sektorów zielonej energii powoduje deficyt wykwalifikowanych kadr posiadających odpowiednie kompetencje techniczne i inżynieryjne.

Potrzeba nowych umiejętności:

- Pracownicy muszą nabywać kompetencje związane z nowymi technologiami, zarządzaniem projektami z zakresu OZE oraz zrozumieniem regulacji środowiskowych.

Adaptacja programów edukacyjnych:

- Konieczne jest dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy poprzez wprowadzenie programów kształcenia w obszarach związanych z zieloną gospodarką.

COPERNICUS COLLEGE

Platforma Copernicus College
dostępna dla każdego, bezpłatnie
Oferujemy szeroki wybór ten-
ściwych po nauki społeczne.

Google
ACADEMY

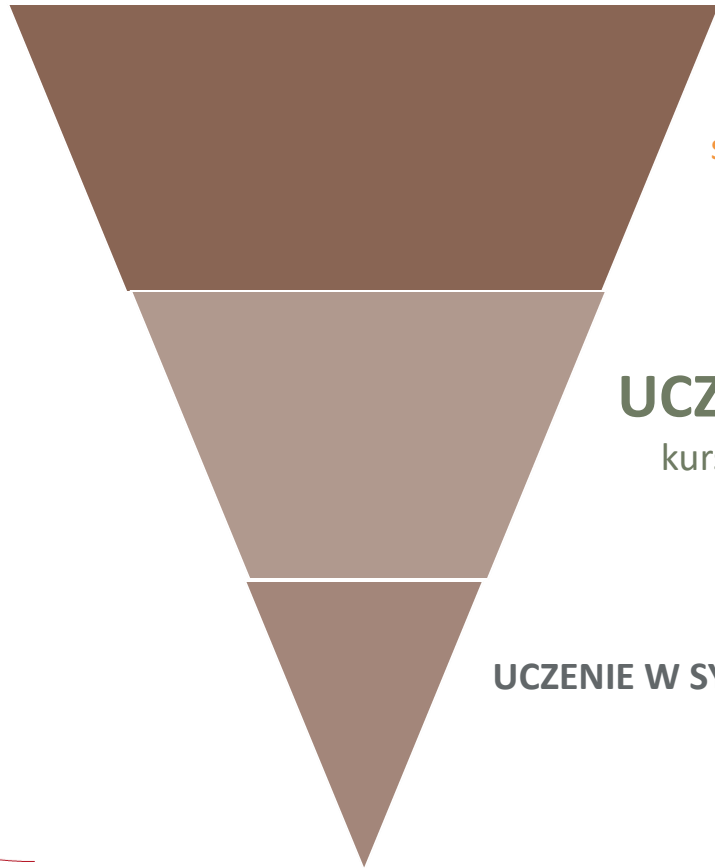
NIWERSYTET OTWARTY
NIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

uczenie się dorosłych....

INTENCJONALNE

rozwój zawodowy, społeczny, kulturalny, osobisty

UCZENIE NIEFORMALNE

samodzielne uczenie się, uczenie się od innych, oglądanie instruktaży w Internecie, uczenie się przez działanie

UCZENIE POZAFORMALNE

kursy, szkolenia, warsztaty, seminaria

UCZENIE W SYSTEMIE EDUKACJI FORMALNEJ

szkoła, uczelnia

ZORGANIZOWANE

Zmiany zachowań edukacyjnych

Wzrost zainteresowania alternatywnymi ścieżkami edukacyjnymi:

- Wybór kursów online jako alternatywy lub uzupełnienie dla formalnej edukacji wyższej. W latach 2020–2023 liczba osób w wieku 18-24 lat korzystających z platform edukacyjnych takich jak Udemy, Coursera czy LinkedIn Learning znacząco wzrosła (Digital Poland)

Orientacja na kompetencje praktyczne:

- Uczniowie szkół średnich coraz częściej wybierają kierunki studiów oferujące konkretne kompetencje zawodowe.

Spadek odsetka absolwentów liceów planujących studia:

- W 2023 roku około 12% maturzystów nie planowało podjęcia studiów, co stanowi wzrost w porównaniu z 5% pięć lat wcześniej.

Malejąca liczba studentów na studiach magisterskich:

- W 2021 roku liczba osób podejmujących studia II stopnia była o niemal 30 tysięcy mniejsza niż w 2015 roku. (GUS)

Elementy architektury systemu LLL w Polsce

Krajowy
Fundusz
Szkoleniowy

System Rad
ds. Kompetencji

Branżowe Centra
Umiejętności

BAROMETR ZAWODÓW
Prognoza zapotrzebowania na pracowników

Bilans Kapitału
Ludzkiego

Baza Usług
Rozwojowych

MIKROPOŚWIADCZENIA -
PIŁOTAŻ NOWEGO ROZWIĄZANIA
WSPIERAJĄCE UCZENIE
SIĘ PRZECZ CAŁE ŻYCIE

Indywidualne konta
szkoleniowe
i mikroświadczania -
rozwiązania wspierające
realizację idei kształcenia
przez całe życie

raport tematyczny

modeLOWE
Lokalne Ośrodki
Wiedzy i Edukacji

Ogólnopolski system monitorowania
Ekonomicznych Losów Absolwentów
szkół wyższych

WYNIKI BADANIA BKL

RAPORT
Trendy, wyzwania i rekomendacje dla rynku pracy na podstawie badań BKL

RAPORT
Polski rynek pracy – procesy i zasoby

RAPORT
Raport z badania ludności w wieku 18-69 lat

RAPORT
Raport z badania pracodawców. Powrót do rzeczywistości? Drugi rok pandemii oczami polskich firm

RAPORT
Bilans Kapitału Ludzkiego 2022/2021. Rozwój kompetencji – uczenie się dorosłych i sektor szkoleniowo-rozwojowy

RAPORT
Raport podsumowujący wyniki badań Bilans Kapitału Ludzkiego 2019-2020

RAPORT
Raport z badania ludności w wieku 18-69 lat

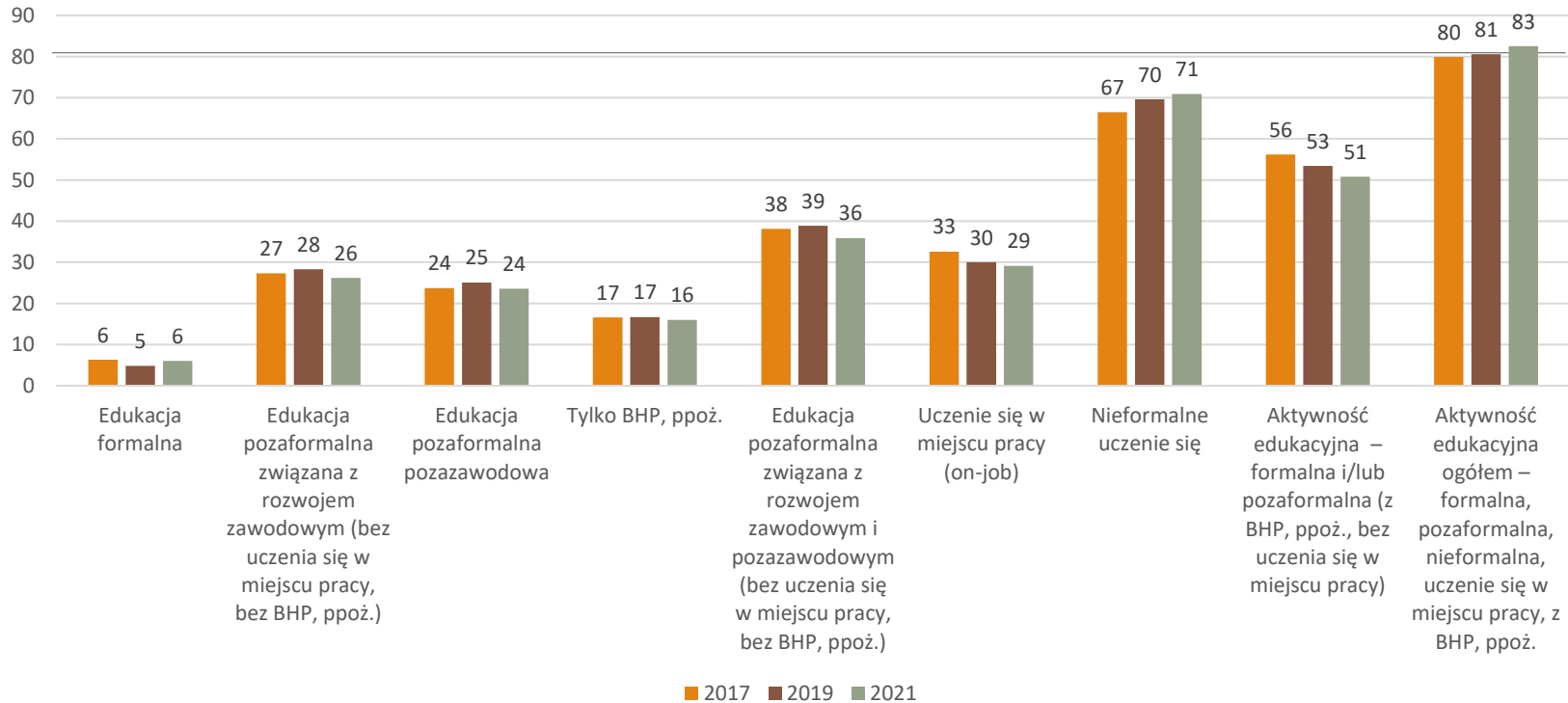

RAPORT
Zarządzanie kapitałem ludzkim w polskich firmach – obraz tuż przed pandemią

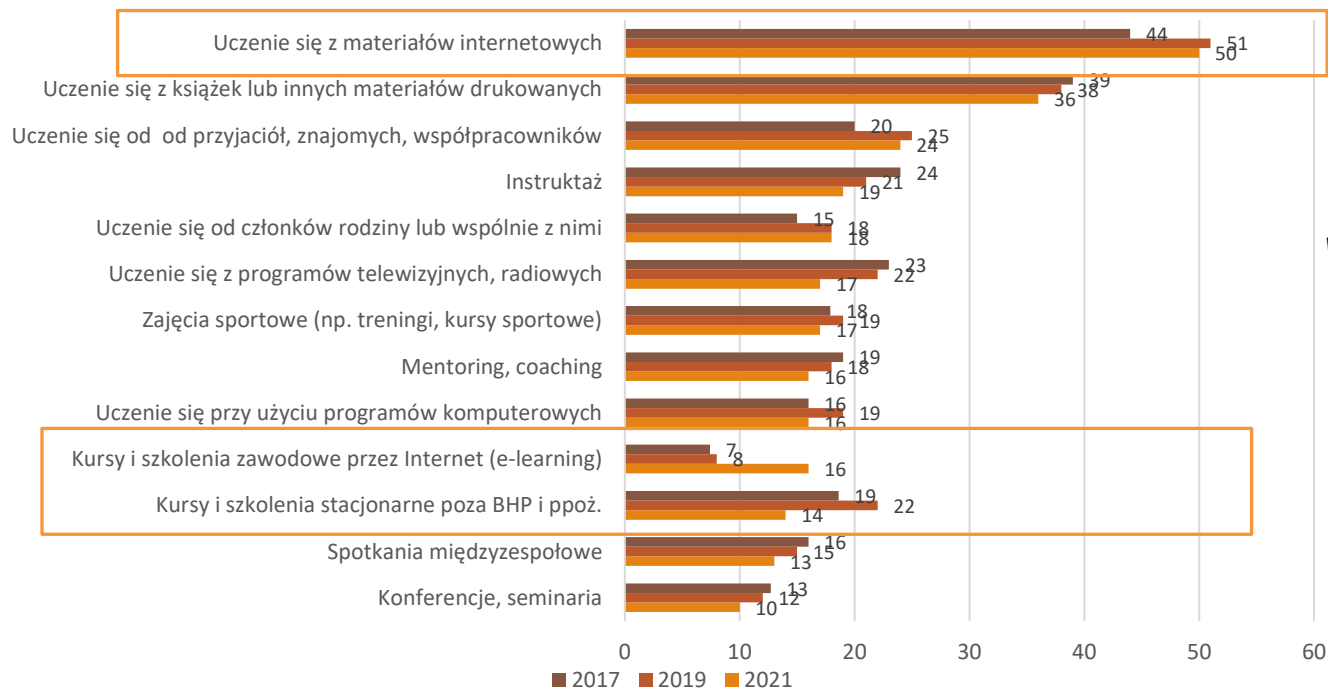
RAPORT
Rozwój kompetencji – uczenie się dorosłych i sektor rozwojowy

Uczenie dorosłych wg BKL

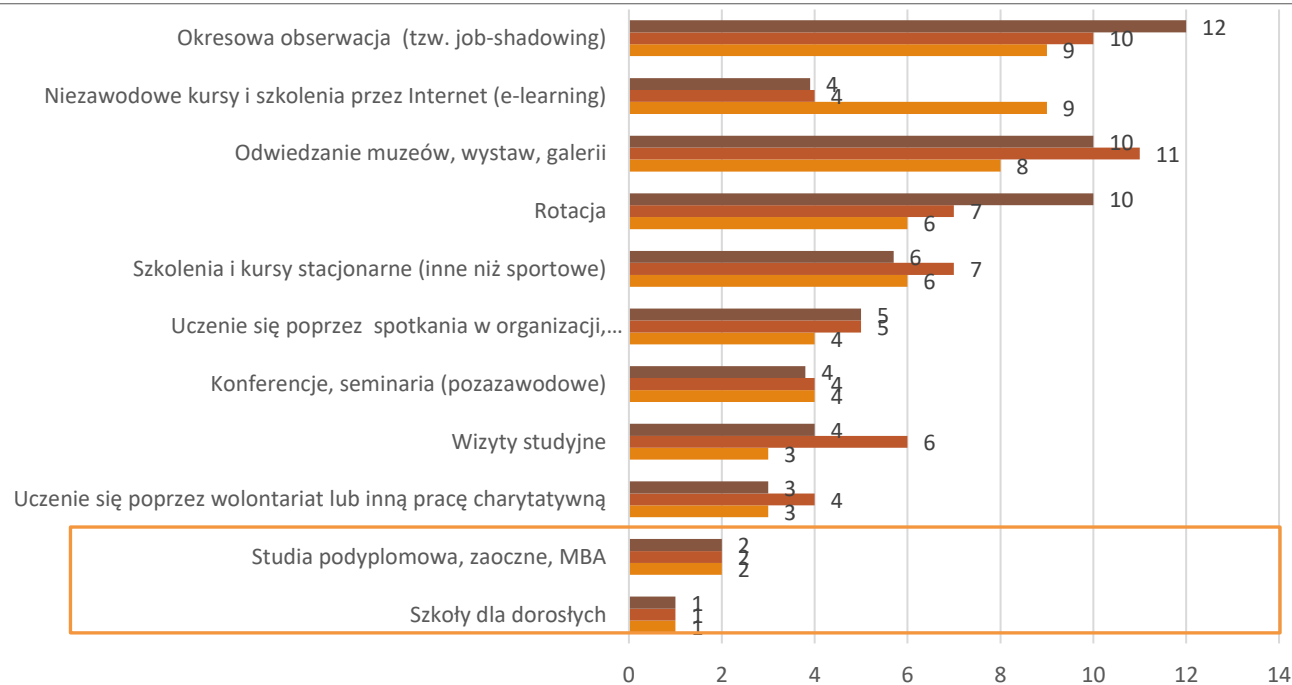
BKL badanie ludności 2017-2021, wiek 25-64 lata, ostatnie 12 miesięcy, dane w %

Najczęściej uczymy się z materiałów dostępnych w Internecie

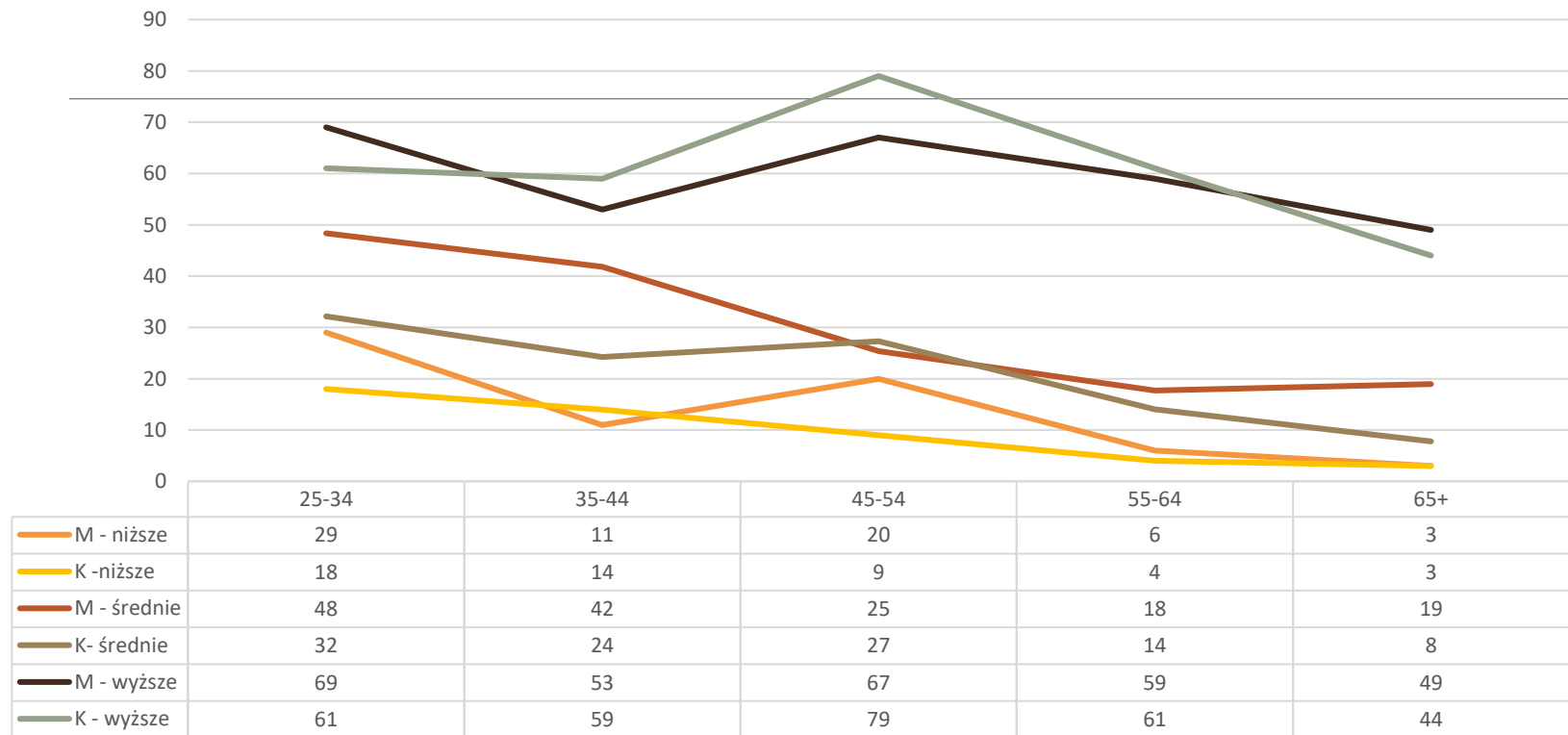
Formy uczenia wybierane w 2021 r. przez 10 i więcej procent badanych, BKL badanie ludności 2017-2021, wiek 25-64 lata, ostatnie 12 miesięcy, dane w %

Po zakończeniu „standardowej edukacji” najrzadziej uczymy się w szkole lub na studiach

Formy uczenia wybierane w 2021 r. przez mniej niż 10 procent badanych,
BKL badanie ludności 2017-2021, wiek 25-64 lata, ostatnie 12 miesięcy, dane w %

Wykształcenie zwiększa szanse na uczenie się przez całe życie

Dlaczego COMORELP?

Regiony **potrzebują wsparcia w kształtowaniu polityki uczenia się przez całe życie**

Muszą też:

- ✓ uczyć się od siebie nawzajem,
- ✓ oceniać postępy w rozwoju i
- ✓ wymieniać doświadczenia

Mają potencjał działań:

- ✓ narzędzia polityk regionalnych
- ✓ dobre rozumienie potrzeb lokalnych

Regionalna polityka LLL (SWOT Małopolska)

Zagrożenia

- ✓ rozproszenie ośrodków decyzyjnych, przecinające się kompetencje różnych instytucji
- ✓ centralizacja zarządzania i finansowania polityki LLL
- ✓ możliwość utraty zaufania partnerów i instytucji współpracujących ze względu na polaryzację poglądów społeczeństwa oraz ryzyko upolitycznienia
- ✓ spowolnienie gospodarcze, zmniejszanie budżetów na działania rozwojowe w sektorach: publicznym, pozarządowym i prywatnym
- ✓ rosnące obciążenie jednostek samorządu terytorialnego kosztami utrzymania placówek edukacyjnych i rozwojowych
- ✓ dominacja mikro firm, którym trudniej inwestować w rozwój kompetencji pracowników, brak impulsów do rozwoju kompetencji
- ✓ słabe zarządzanie wiekiem i kompetencjami w firmach, niewystarczające rozwiązania w zakresie zarządzania różnorodnością
- ✓ rezygnacja z działań rozwojowych ze względu na ubożenie społeczeństwa

Jakich działań potrzebujemy?

Elastycznych, wykorzystujących nowe technologie, ale przede wszystkim skoncentrowanych na osobie uczącej się

Podejmowanych ze świadomością, że przyszłość jest nieznana, niepewna, nieprzewidywalna, co znaczy że musimy wzmacniać zdolność adaptacji do nieznanych warunków

Ukierunkowanych na szeroko rozumiany rozwój – potrzebujemy kompetencji dla szybko zmieniającego się rynku pracy i społeczeństwa – przed nami duże wyzwania demograficzne, społeczne, ekonomiczne, środowiskowe

Rozsądnie wspierających uczenie się dorosłych – w oparciu o wiedzę, znajomość nowych rozwiązań i potrzeb dorosłych: trzeba ich szukać w miejscu ich aktywności i tę aktywność wspierać

Potrzeba pełniejszego dialogu między różnymi środowiskami, instytucjami, bazującego na wzajemnym zrozumieniu (przekraczanie działań silosowych), mówimy różnymi językami, funkcjonujemy w różnych kulturach, co utrudnia współpracę, ale jej nie uniemożliwia

